

TDB 20.ULUSLARARASI DIŐHEKİMLİĐİ KONGRESİ
MESLEK SORUNLARI SEMPOZYUMU
“FDI 2020 VİZYONU REHBERLİĞİNDE İSTANBUL DEKLARASYONU”
(26-27-28 Mayıs 2014 Kuşadası, Aydın)

**DIŐ TEKNİSYENLİĞİ EĞİTİMİ,
DENTAL LABORATUVARLARININ SORUNLARI VE İLİŞKİLER**

**ÇALIŞMA GRUBU-6
RAPORU**

Sayın TDB Başkanı, Değerli Merkez Yönetim Kurulu Üyeleri, Oda Başkanları;

6. Çalışma grubu olarak 2 gün boyunca diş teknisyenliği sorunları,

- I. Diş teknisyenliği eğitiminde güncel durum
- II. Dental laboratuvarların mevzuatı ve standardizasyonu
- III. Dental laboratuvarlarında enfeksiyon kontrolü
- IV. Dental laboratuvarlarda kullanılan malzemelerin niteliğinin sorgulanması ve fiyatlandırma politikası
- V. Dental laboratuvarlarda çalışanların iş güvenliği ve sağlık sorunları

konu başlıkları altında tartiőılmıştır.

Buna göre;

I. Diş Teknisyenliği Eğitiminde Güncel Durum

Meslek liselerinde verilen eğitim için standartlar konulması ve eğitimin pedagojik formasyona sahip diş hekimleri tarafından verilmesi, öğrencilerin lise düzeyinde temel diş teknisyenliği eğitimini alması gerektiği kararına varılmıştır.

Klasik liselerden ve meslek liselerinden gelen iki farklı grup öğrenci seviyesinin eğitimde sorunlara neden olduğu ve řu anda uygulanmakta olan sınavsız geçiş sistemi yerine, öğrencilerin Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokullarında açılan önlisans programına geçerken taban puan konulması gerektiği konusunda ve meslek liselerinden mezun olan diş teknisyeni ve önlisans programlarından mezun olan diş teknikeri görev tanımlarının ayrılması konusunda görüş birliğine varıldı.

FDI 26 Ekim 2007 politik bildirisinde “diş teknisyenlerine bir sağlık uzmanı statüsü kazandıran her türlü lisans ve lisansüstü eğitime karşı gelmektedir”. Diş teknisyenlerinin eğitimi açısından bizde bu görüşe katılmaktayız. Ancak diş teknisyenlerine sürekli eğitim verilmesi, bu yönde teşvik edilmeleri görüşündeyiz

II. Dental Laboratuvarların Mevzuatı ve Standardizasyonu

07.12.2005 Tarih 26016 sayılı diş protez laboratuvar yönetmeliği, ayrıca 2006 revize edilmiş şekli mevzuat açısından yeterli görülmemekte ve aynı zamanda mevcut yönetmeliğin uygulanması konusunda denetim eksiklikleri olduğu anlaşılmaktadır. Özellikle standardizasyon yönünden çağdaş kriterlere göre revize edilmesi gereken durumlar bulunmaktadır.

Mevcut 07.12.2005 tarihli diş protez laboratuvarları yönetmeliğinde laboratuvarların varolan sınıflandırmasının çalışma şekli,yöntem ve kapasitelerine göre yeniden sınıflandırılarak , iş sağlığı ve güvenliği açısından ‘19.12.2007 tarih ve 26735 no’lu binaların yangından korunması’ hakkındaki yönetmeliği ve 6331 sayılı iş sağlığı, güvenliği kanunu ve mevzuatı şartlarına göre revize edilmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.

III. Dental Laboratuvarlarında Enfeksiyon Kontrolünün Önemi

Ağızla temas eden bütün materyaller enfekte olarak kabul edilmekte ve çapraz enfeksiyon için de risk nedenidir. Bu nedenle ürün ilk noktada dezenfekte edilmelidir. Ürün veya materyal laboratuvara gönderilmeden önce dezenfekte edilip edilmediği, edildiyse, dezenfeksiyon bilgisi yazılı olarak laboratuvara iletilmelidir. Bunun için standart form oluşturulmalıdır. Diş hekimleri ve diş teknisyenleri için materyal ve ürünlerin dezenfeksiyon basamaklarına ilişkin bilgilendirme anahtarları hazırlanarak, ilgili kurumlar aracılığı ile ilgili kişilere ulaştırılması sağlanmalıdır.

Diş protez laboratuvarları yönetmeliğinde, değişiklik yapılarak, fiziksel mekan başlığı altındaki maddeye “temiz laboratuvar” konsepti kapsamında laboratuvar girecek her materyalin kabul edildiği ayrı mekanın hazırlanması gerekliliği eklenmelidir.

IV. Dental Laboratuvarlarda Kullanılan Malzemelerin Niteliğinin Sorgulanması ve Fiyatlandırma Politikası

2011 yılı Meslek Sempozyumu Çalıştayında da bahsedildiği gibi laboratuvarlar, özel veya kamuda çalışan hekimlerce ucuz iş için baskı altına alınmamalı, kaliteli iş anlayışı öne geçmelidir. Kamu hastanelerinde diş protez teknisyenliği hizmet alımlarında ucuz hizmet istenmesinin yanısıra laboratuvarlardan diş hekimliğinde kullanılan malzemeler de (ölçü maddeleri, dezenfektan solüsyonları vs.) talep edilmektedir. Bu durum 07.12.2005 tarih Diş Protez Laboratuvar Yönetmeliği’ne aykırı olup suç teşkil etmektedir.

Dental laboratuvarlarda üretilen tıbbi cihazların(kişiye özel ağız içi apareyler.ve.protezler) Sağlık Bakanlığı İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu’nun 9 Ocak 2007 26393 sayılı resmi gazetede yayınlanan 93/42/EEC Tıbbi Cihaz Yönetmeliği’ne uygun olarak üretilmesi gerekmektedir. Bu konuda bilgilendirme çalışmalarının yapılmasını önermekteyiz.

V. Dental Laboratuvarlarda Çalışanların İş Güvenliği ve Sağlık Sorunları

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nın raporlarına göre dental laboratuvarlar güvenlik açısından çok tehlikeli sınıfta yer almaktadırlar. Dolayısıyla mevcut 07.12.2005 tarihli Diş Protez Laboratuvarları Yönetmeliğinin, çalışanların sağlığını korumak ve iş güvenliği açısından "19.12.2007 tarih ve 26735 no'lu binaların yangından korunması" hakkındaki yönetmeliği ve 6331 sayılı İş Sağlığı Güvenliği Kanunu ve mevzuatı şartlarına göre revize edilmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.

2011 TDB 18. Meslek Sorunları Sempozyumunda alınmış olan diş laboratuvarlarının sigortalı işçi çalıştırmaları ve iş sürelerinin insani koşullara uygun olabilmesi için teknisyenleri, dernekleri ve odaları desteklemeleri, kararı üzerinde ısrarla durmaktayız.

Laboratuvarlarda çalışan kişilerin pnömokonyozis riski daha önceki çalıştay raporlarında belirtilmiş olup bu konuda olumlu gelişmeler olduğu izlenmiştir. Ek olarak metilmetakrilatin yaratabileceği sorunlar (akut, kronik, gelişimsel etkiler, kanser vb.) vurgulanmalı, çalışan ve çevre açısından oluşturduğu riskleri göz önünde bulundurarak, bütün zararlı gaz, toz, dumanların ortama yayılmadan kaynağından çekilerek elimine edilmesi sağlanmalıdır.

Çevre sağlığı açısından da laboratuvarların çevreye verebileceği zararlar konusunda önlem alınması konusunda görüş birliğine varılmıştır.

Gelişmekte olan dental teknolojiye bağlı olarak yeni materyaller ve malzemeler sektöre girmekte olup bu materyallerin oluşturabilecekleri sağlık sorunlarına ilişkin bilgilendirme çalışmaları yapılması ve bilgilerin güncellenmesi önerilmektedir.

Laboratuvarlarda iş kazaları ve meslek hastalığı meydana getirebilecek üretim aşamalarının modernize edilmesi ve makineleşmesi, sağlık zararı oluşturabilecek malzemelerin varsa sağlıklı olanla değiştirilmesi T.C. Yargıtay kararlarına da (örn:T.C. Yargıtay 10.HD. 9/5/1984,1984-2431 E., 2554 K).girmiş olup önerilmiştir.

Ek olarak "doğa dostu dental alan" (eco-friendly dentistry) kavramı doğrultusunda yatırımların yapılmasına öncülük edilmelidir.

Sonuç olarak, FDI 2020 vizyonu gereği yukarıda belirttiğimiz görüşler doğrultusunda: diş teknisyenliği eğitimi, dental laboratuvarların sorunları ve ilişkiler açısından değerlendirilmesini 6.çalışma grubu olarak saygılarımızla arz ederiz.

**DIŐ TEKNİSYENLİĞİ EĞİTİMİ,
DENTAL LABORATUVARLARININ SORUNLARI VE İLİŞKİLER**

**ÇALIŞMA GRUBU-6
KATILIMCILARI**

Sorumlu	DiŐhekimi Ufuk ARALP	<i>TDB Genel Saymanı Serbest DiŐhekimi</i>
Başkan	Prof. Dr. Necat TUNCER	<i>İstanbul Ü.D.F. Protetik Diş Tedavisi ABD</i>
Raportör	Doç. Dr. Nilüfer ÇELEBİ BERİAT	<i>Hacettepe Üniversitesi Sağlık Hizmetleri M.Y.O. Diş Protez Uzmanı</i>
Üyeler	Doç. Dr. Gülcan COŐKUN AKAR	<i>Ege Ü.D.F. Protetik Diş Tedavisi ABD</i>
	Ednan ARSLAN	<i>Ankara Diş Protez Laboratuvar ve Diş Protez Teknisyenler Derneği Başkanı</i>
	DiŐhekimi Aytaç Elif DEMİR	<i>Sağlık Bakanlığı Türkiye Halk Sağlığı Kurumu</i>
	DiŐhekimi Ayfer GENÇ	<i>Sağlık Bakanlığı Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu Tıbbi Cihaz Sektörel Hizmetleri Daire Başkanlığı Tıbbi Cihaz Üretim Yerleri ve DiŐhekimliği Malzemeleri Birim Sorumlusu</i>
	Kenan KARAKOÇ	<i>Firma Temsilcisi</i>
	Abdüsselam ÖZET	<i>Makine Mühendisi A Sınıfı İş Güvenliği Uzmanı ve EĞitmeni</i>

Not: İsimler soyadı alfabetiğine göre sıralanmıştır.